

kigge på det i slutningen af folketingsåret og se, om det så eventuelt giver mulighed for, at vi kan gøre yderligere brug af det. Men tak for førstebehandlingen. I ministeriet er vi klar til udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Videnskab og Teknologi. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 142: Forslag til lov om forskningsrådgivning m.v. Af videnskabsministeren (Helge Sander). (Fremsat 29/1 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hanne Severinsen (V):

Vi er i Venstre særdeles tilfredse med den brede enighed, der er blevet opnået efter partiernes forhandlinger om et bedre og mere enkelt forskningsrådssystem.

Siden Forskningskommissionen blev nedsat for snart 3 år siden, har mange gode kræfter arbejdet for at finde frem til et system, der kunne fremme overskueligheden og sikre, at vi både kunne give gode betingelser for den frie forskning og samtidig give bedre muligheder for, at samfundet under respekt for armslængdeprincippet kunne sætte skub i større strategiske satsninger, som Folketinget ønskede at fremme.

Jeg synes, vi med det her lovforslag har fundet frem til noget, der tager udgangspunkt i, at vi skal kunne både det frie og det strategiske og samtidig, hvad vi kommer tilbage til med L 141, sikre store grundforskningssatsninger. Afgørende må være, at vi får et system, der både fremmer konkurrence og kvalitet.

Vi taler i dag om de eksterne forskningsmidler, men jeg vil gerne her i dag understrege universiteternes rolle som grundstamme for forskning og undervisning. Det er her, de nye forskere uddannes, det er her, en meget stor del af vores nye viden bliver skabt i samspil med universiteter i det internationale videnssamfund.

Men når dette er sagt, så er det også vigtigt at understrege, at det er godt, at de forskellige forskningsinstitutioner konkurrerer om penge og gode ideer, og at der derfor skal være midler til at sætte skub i nye samarbejder. Der skal være incitamenter til at finde nye styrkepositioner og til, at nye forskergrupper får en chance, bl.a. også på tværs af de vedtagne faggrænser og fakultetsgrænser.

Lovforslaget opererer som hidtil med Det Forskningspolitiske Råd, tidligere Danmarks Forskningsråd. Det skal som hidtil være med til at sætte dagsordenen for den forskningspolitiske debat og være Folketingets og regeringens sparringspartner, men ikke uddele penge.

I det offentlige system vil den funktion blive delt mellem det frie og det strategiske. Det Frie Forskningsråd giver støtte baseret på forskernes egne ideer efter det såkaldte bottom up-princip. Dette betyder, at vi går bort fra, at de seks forskningsråd hver for sig udarbejder deres egne forskningsstrategier, der så mere eller mindre sætter dagsordenen for, hvad der bliver søgt om. Det vil sige, at vi får et egentligt forskerinitieret system baseret på konkurrence om kvalitet.

Det Strategiske Forskningsråd varetager den samfundsinitierede top down-forskning. Selv om tidligere tiders cigarkassesystem har været kritiseret og ofte også med rette, så er der selvfølgelig, legitime interesser for samfundet i at ønske forskningsfelter fremmet, det være sig bioteknologi, vedvarende energi, fødevarerforskning osv.

Kl. 15.40

Men det er vigtigt, at vi sørger for, at der er armslængde mellem politikernes ideer og Det Strategiske Forskningsråd, der skal føre ideerne ud i livet og i fri konkurrence om, hvem der egentlig udfører de forskellige programmer.

Det Strategiske Forskningsråd skal også have gode muligheder for at igangsætte samarbejder, f.eks. med konsortier, som kan sætte gang i de vigtige forskningssamspil med erhvervslivet. Derfor bør sammenhængen af bestyrelsen også tage hensyn til, at man kan være forskningskynig på andre måder end ved at have taget en ph.d.-grad.